

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

වෝටර්ස් එස් සමාගමේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය , හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩ පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්,වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පිරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වෙනනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පඨයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක (LKAS) 16 ට අනුව සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර ඇති නමුත් දැනටමත් භාවිතා කරනු ලබන ස්ථාවර වත්කම් පිළිබඳ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් හෙලිකල යුතු අතර එම වත්කම්වල ඵලදායී ජීව කාලය පිළිබඳ ඇස්තමේන්තු දෝෂය නිවැරදි කර, වත්කම්වල ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය සඳහා වන ගැලපීම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 08 අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදුකල යුතුය. කෙසේවුවද, සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද වත්කම් සම්බන්ධයෙන් වන අවශ්‍ය හෙලිදරව් කිරීම් සහ ගැලපීම් සමාගම විසින් සිදුකර නොමැති අතර එහි මුල් පිරිවැය වන රු.132,141,719 ක් සඳහා එම වත්කම් නැවත ගිණුම්ගත කර ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කරන ලද වත්කම් ආයතනය භාවිතා කරන්නේ නම්, එම වත්කම් නැවත තක්සේරු කර නැවත භාවිතා කල යුතු බවට ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 16 මගින් අවධාරණය නොකෙරේ. සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද වත්කම් භාවිතයට ගැනීමේදී අනිවාර්ය ප්‍රත්‍යාගණණය කිරීමක් අවශ්‍ය නොවන බවට අපට හැගේ. සමාගමේ වත්කම් තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය දැනටමත් ආරම්භ කර ඇති අතර, අදාළ අනුමැතීන් ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව 2022 වර්ෂයේ සිට නව තක්සේරුව ගිණුම් පොත් පත්වලට ඇතුලත් කිරීමට යෝජිතය.</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සකස් කල යුතුය.</p>
<p>(ආ) සමාගම විසින් අක්කර 23 කට වඩා වැඩි ඉඩමක් 2019 ජුනි 17 සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි 99 අවුරුදු බදු පදනම මත රු.මිලියන 4,275 ක</p>	<p>සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අක්කර 23 රු.ඩී 1 පර්චස් 9.05 ක් 99 අවුරුදු බදු පදනම මත</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව</p>

කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමකට ලබාගෙන ඇති අතර එහි වාර්ෂික කල්බදු වාරිකය බදු රහිතව රු.මිලියන 43.48 ක් වන අතර තවත් අක්කර 2 ක් පමණ වන ඉඩමක් 2018 සැප්තැම්බර් 14 සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි 20 අවුරුදු බදු පදනම මත රු.මිලියන 80 ක කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමකට සහ වාර්ෂික බදු වාරිකය රු.මිලියන 4 කට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙතින් ලබාගෙන තිබුණි. කෙසේවුවද ශ්‍රී ලංකා මුදල් වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 16 හි 24 සහ 26 ඡේද ප්‍රකාරව බදු පදනම මත ඉඩම් පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය සහ ඊට අදාළ මුදල් වගකීම් මුදල් ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර නොතිබුණි.

රු.4,275,046,738 කටද ඉකුත් වර්ෂයේදී අක්කර 1 රුඩ් 3 පර්චස් 34.02 ක් 20 අවුරුදු බදු පදනම මත රු.80,000,000 කටද නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙතින් ලබාගෙන තිබූ අතර මෙම සමාගම විසින් අදාළ ක්‍රියාවලිය ගිණුම් ගතකර තිබුණේ ශ්‍රී ලංකා මුදල් වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 16 යටතේ ඇති පිරිවැය සංකල්පය අනුවය. එනමුදු මෙම වත්කම් මුදල් ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කිරීමේදී එයට අදාළ වූ සියලුම සෘජු වියදම් ද ඇතුළත් කර ඇත.

සකස් කළ යුතුය.

(ඇ) රේඛීය අමාත්‍යාංශය සමඟ රු.642,533 ක් වූ සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක - 24 හි විධිවිධාන අනුව මුදල් ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර නොතිබුණි.

එකඟ වේ. හෙලිදරව් නොකරන ලද රු.642,533 ක ණය , සමාගමට මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබිය යුතු වේ. කෙසේවුවද, මෙතෙක් සමාගම මුදල් ප්‍රකාශන තුළ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් ණයගැතියන් පමණක් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ අනුව 2021 වසරේ සිට රේඛීය අමාත්‍යාංශයට අයත් ණය ශේෂයන්ද සමාගමේ සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු යටතේ හෙලිදරව් කරනු ලැබේ.

මුදල් ප්‍රකාශනවල සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු හෙලිදරව් කළ යුතුය.

(ඈ) සමාගම විසින් 2019 දී රු.මිලියන 14.7 ක පිරිවැය කට ඕනිඩ් පැල මිලදීගෙන වානිජමය අරමුණු සඳහා සමාගම පරිශ්‍රයේ රෝපණය කර තිබුණි. කෙසේවුවද, ඕනිඩ් පැල මඟින් කිසිදු ආදායමක් උපයා නොතිබූ අතර පැල නිසි පරිදි නඩත්තු නොකිරීම නිසා සමහර පැල හොඳ තත්ත්වයේ නොතිබුණි. කෙසේවුවද , ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 41 ප්‍රකාරව අවශ්‍ය හෙලිදරව් කිරීම් සිදුකර නොතිබුණි.

ඕනිඩ් ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේදී මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ වගාකරනු ලබන පැළෑටි යම් ප්‍රමාණයක් විකිණීමට තීරණය කර තිබුණු නමුදු එය ක්‍රියාත්මක නොවීණි. එලෙසම මෙම පැළෑටි හුදෙක් අලංකරණය සඳහා පමණක් යොදාගන්නා ලදී. අලංකරණය කිරීම මඟින් සැලකිය යුතු වක්‍රාකාර අගයක් එකතු කරනු ලැබේ. ඉහත කරුණු හේතුවෙන් මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙනම ජීව විද්‍යාත්මක වත්කමක් ලෙස හඳුනාගැනීම අවශ්‍ය නොවේ.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 41 ප්‍රකාරව හෙලිදරව් කිරීම් සිදුකළ යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් නිර්දේශය

(අ) ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව විසින් ඉදිකර තිබූ දුම්රිය ආපනශාලාව මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා 2018 පෙබරවාරි 28 දින සමාගම වෙත පවරා දී තිබුණි. ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ සමාගම සතුව පවත්නා අදාළ ලේඛනයට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව වෙත ගෙවිය යුතු මුදල රු.මිලියන 122.1 ක් වූ අතර එය රු.මිලියන 88.4 ක් වූ ප්‍රාග්ධන කොටසකින් සහ රු.මිලියන 33.7 ක් වූ පොලී කොටසකින් සමන්විත වූණි. කෙසේවුවද සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපාදන ඇතිකර නොතිබුණි.	මෙම දුම්රිය ආපනශාලාව 2018 වසරේ පෙබරවාරි මස වෝටර්ස් එජ් ආයතනයට පවරා දෙන ලදී. එනමුදු 2020 වර්ෂය අවසානය දක්වා පාර්ශවයන් විසින් ගෙවීම් පිළිබඳව විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි. එම නිසා මෙම පවරාදීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව වෙත ගෙවිය යුතු අගය පිළිබඳව නිසි අවබෝධයක් සහ නීතිමය බැඳීමක් නොතිබූ බැවින් හුදෙක් හෙලිදරව් කිරීමකට පමණක් සීමා විය. කෙසේ වෙතත් මේ වන විට අවන්හල සම්බන්ධයෙන් නීතිමය ගිවිසුමක් සකස් කරමින් පවතින අතර ගෙවිය යුතු වටිනාකම සහනදායී ක්‍රමවේදයක් මගින් ගෙවීම උදෙසා සාකච්ඡා කෙරෙමින් පවතී. ඒ අනුව විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹුණු පසු මෙම වගකීම නිසි පරිදි ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	ගෙවිය යුතු දෑ සඳහා ප්‍රතිපාදන ඇතිකිරීමට කටයුතු කල යුතුය.
(ආ) රු.262,284,393 ක් වටිනා කාර්යාලයීය උපකරණ සහ මුළුතැන්ගෙයී උපකරණ වලින් සමන්විත ජංගම සහ ජංගම නොවන වත්කම් 2009 වර්ෂයේදී ඒෂියා පැසිපික් ගෝල්ෆ් කෝස් සමාගම වෙතින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය හරහා සමාගම වෙත පවරා දී තිබූ අතර එම වත්කම් සමාගම විසින් භාවිතා කරනු ලැබේ. කෙසේවුවද එම වත්කම් සමාගමේ වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමාගමේ වත්කම් එම වටිනාකමින් අවතක්සේරු වී තිබුණි.	ආයතනය පවරා ගැනීමේදී එහි තිබූ වත්කම් සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කල යුතු ක්‍රියාපිළිවෙත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණයට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළට ඇතුළත් කර නොතිබුණි. ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයෙන් ලබාගත් උපදෙස් වලට අනුව ආයතනයේ පවරාගත් වත්කම් සම්බන්ධයෙන් නීතිමය බැඳීමක් නොමැති බව සඳහන් කල හෙයින් අදාළ වත්කම් ගිණුම්ගත කර නොමැත. කෙසේවුවත් වර්තමානයේ සිදුකරනු ලබන වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය මගින් අදාළ සියලුම වත්කම් ඉදිරියේදී ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරන බව මෙයින් දන්වමි.	මෙම වත්කම් තක්සේරු කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කල යුතුය.
(ඇ) මාස 06 ක් තුළ ළමා උද්‍යානයක් ඉදිකිරීම සඳහා සමාගම 2017 දෙසැම්බර් 21 දින	මෙම ආයතනය විසින් 2018 වසරේ ළමා උද්‍යානයේ	වටිනාකම උපචිත පදනම මත මූල්‍ය

විදේශීය පෞද්ගලික සමාගමක් සමඟ සංවර්ධන ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. ඉදිකිරීම් අවසන් වූ වහාම වසර 15 ක කාලයක් සඳහා ළමා උද්‍යානයේ කළමනාකරණය භාර ගැනීමට සංවර්ධනකරු එකඟ වී තිබූ අතර සංවර්ධනකරු විසින් ළමා උද්‍යානය පවත්වාගෙනයාම, නඩත්තු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සිදු කරනු ලබයි. සංවර්ධන ගිවිසුමේ 4.1 වගන්තියට අනුව සහ 5.1.1 වගන්තියට අනුව කළමනාකරණ කාලය තුළ සංවර්ධනකරු විසින් රු.600,000 ක මාසික කුලියක් සමාගමට ගෙවිය යුතු වේ. කෙසේවුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම කිසිදු මුදලක් ගෙවා නොතිබුණි. තවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සංවර්ධනකරුගෙන් සමාගමට ලැබිය යුතුව තිබුණු රු.මිලියන 10.8 ක් සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.

ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු ආරම්භ කළ අතර රටේ පැවති විවිධ හේතූන් නිසා ඉදිකිරීම් කටයුතු වරින් වර ඇණහිට ඇති බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. සමාගමේ ලේඛන වලට අනුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් ඉදිකිරීම් බලපත්‍ර ලබාගැනීම ප්‍රමාදවීම සහ 2019 අප්‍රේල් මාසයේදී පාස්කු ඉදිරිදා ප්‍රහාරය සහ ඊට පසුව පැමිණ කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් වැඩ නැවැත්වීමට විශේෂයෙන් සිදුවිය. එසේම වානිජ ක්‍රියාවලියක් නොතිබූ බවත් මෙම කරුණු හේතුවෙන් ළමා උද්‍යානයට ප්‍රමාණවත් ජනතාවක් නොමැති බවත් තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය. ගිවිසුම ප්‍රකාරව කුලිය ගෙවීමට අපහසු බවත් සහන අවශ්‍ය බවත් එක්ස්ට්‍රිම් ඇඩ්වෙන්චර් ස්පෝර්ට්ස් ආයතනය විසින් ප්‍රකාශ කර ඇත. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 15 ට අනුව ඉහත ආයතනයෙන් ලැබිය යුතු කුලිය අවිනිශ්චිත බැවින් මෙම ලැබිය යුතු වටිනාකම රු.10,800,000 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කර නොමැත. කෙසේවුවද 2021 වසර දක්වා අදාළ සමාගමින් ලැබිය යුතු සියළු ආදායම් අයකරගැනීමට අප සමාගම සක්‍රීය පියවර ගෙන ඇති බව ප්‍රකාශ කිරීමට කැමැත්තෙමි. දෙපාර්ශවය අතර කාර්යසාධන වගකීම පිළිබඳ එකඟතාවයකට පැමිණීමෙන් පසු ගිණුම් නිසි ලෙස වාර්තා කරන බව මෙයින් දන්වමි.

ප්‍රකාශනවල ලැබිය යුතු දෑ යටතේ ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.5.4 අධිකාරි බලය නොලත් ගනුදෙනු

අධිකාරි බලය නොලත් ගනුදෙනු පිළිබඳ විස්තර	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීර්ඩ්/12 දරන වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් තොරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත පමණක් 2018 වර්ෂයේදී රු.7,541,733 ක් බොල් ණය ලෙස කපාහැර තිබුණි.	අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	පීර්ඩ්/12 විධිවිධාන ප්‍රකාරව බොල් ණය කපාහැරීම සිදුකල යුතුය.

1.5.5. විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	මුදල් රු.	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම	සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සහ ගනුදෙනුකාර පදනම මත සකස් කරන ලද භානිකරණය වීම් වලට අදාළ විස්තරාත්මක තොරතුරු සහ වියදම් ණය ප්‍රතිපත්තිය විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	22,078,073	වර්ෂයේ භිභ ශේෂය රු.22,078,073 ක් වන අතර ඉන් වැඩි වටිනාකමක් රජයට අනුබද්ධ පාර්ශව දෙකකින් සමන්විත වේ. එනම් අයුරුවේද දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රු.10,805,048 ක් සහ ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් රු.4,159,986 ක් ලෙස මුළු මුදල රු.14,965,035 කි. මෙම අගය වසර පුරා වූ ණයගැතියන්ගේ වටිනාකමින් සියයට 68 කි. මෙම ණය අයකරගැනීම සම්බන්ධයෙන් මෙම පාර්ශව වලින් ලැබුණු ප්‍රතිචාර අවිනිශ්චිත මට්ටමක පැවති බැවින් ඒ සඳහා මෙම මුදල් ප්‍රතිපාදනය සිදුකරන ලදී. 2018 සිට ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 09 අනුව ණයගැති ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන් භානිකරණ අලාභ වෙනුවෙන් වෙන්කිරීම් ගණනය කරන අතර එම ක්‍රමවේදයට අනුව ගණනය කිරීමේදී දින 365 ඉක්මවූ ණයගැතියන් සඳහා වැඩි ප්‍රතිපාදන සිදුකිරීමට සිදුවේ. එබැවින් 2020 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වූ වර්ෂයේ මුළු ණයගැති ශේෂය වන රු.27,842,273 අගයෙන් සියයට 73 ක්ම දින 365 ඉක්මවීම නිසා මෙවැනි ඉහල ප්‍රතිශතයක් ඇතිවීමට හේතු වී ඇත.	බොල්ණය අඩුකර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රාජ්‍ය ආයතන 04 කින් ලැබිය යුතු ලෙස රු.මිලියන 16.58 දක්වා තිබුණි. කෙසේවෙතත් ඉහත ආයතනවල මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එවැනි ශේෂයන් පෙන්නුම් කර නොතිබුණි.	එකඟ වේ. රාජ්‍ය අංශයේ ණයගැතියකු වන ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුවට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ. ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සමඟ දුම්රිය ආපනශාලාව ගිවිසුම්ගත කිරීමේදී එම මුදල අඩුකිරීමට උපදෙස් දී ඇත.	සමාගමේ විධිමත් ණය ප්‍රතිපත්තියක් තිබිය යුතු අතර දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයන් ඇතුළුව සියළුම ණයගැතියන් පසු විපරම් කල යුතුය.
(ආ) 2017 නොවැම්බර් මාසයේදී ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සමාගම පරිශ්‍රයේ උත්සවයක් පවත්වා, රු.17,250,000 ක් එම උත්සව කටයුතු සඳහා ගෙවීමට එකඟ වුණි. කෙසේවෙතත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් සමාගමට රු.10,843,425 ක් ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබී නොතිබුණි.	හිඟ මුදල් අයකරගැනීම සඳහා වෝටර්ස් එජ් සහ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව අතර පැවති සාකච්ඡාවේදී, අයුර්වේද කොමසාරිස්වරයා වාචිකව ආයතනයට දන්වා ඇත්තේ අදාල වර්ෂය සඳහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන නොමැති බවත් ඉදිරියේදී භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ලබාගැනීමට කටයුතු කරන බවත්ය. එම මුදල් වෝටර්ස් එජ් ආයතනය වෙත ප්‍රේෂණය කරන බව එහිදී ප්‍රකාශ විය. කෙසේවෙතත් හිඟ මුදල් සඳහා ලිඛිත ඉල්ලීම් සහ පුද්ගලික සාකච්ඡා කිහිපයක් සිදුකර තිබූ නමුත් එම මුදල ලබාගැනීම දුෂ්කර යැයි හැඟුණු බැවින් වෝටර්ස් එජ් ආයතනය එම මුදල් අයකරගැනීමට නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමු වී තිබේ.	හිඟ මුදල් අයකරගැනීමට වහා පියවර ගත යුතුය.
(ඇ) 2016 නොවැම්බර් 06 වන දින සමාගම එළිමහන් රංග ශාලාවක් ඉදිකරීම සඳහා ශ්‍රීන් ලිවිස් එන්ටටෙන්මන්ට් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් සමඟ ගිවිසුමකට එළඹුණි. ගිවිසුමට අනුව 2018 සැප්තැම්බර් 01 දින සිට කොන්ත්‍රාත්කරු රු.3,000,000 ක අවම මාසික කුලියක් ගෙවිය යුතුය. කෙසේවුවත් සමාගමට ලැබිය යුතු මුළු කුලී ආදායම වන රු.84,000,000 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් ලැබී නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආදායම සහ ණයගැතියන් තුල මෙම මුදල පෙන්වා නොතිබුණි.	2018 සැප්තැම්බර් සිට රු.3,000,000 ක අවම මාසික කුලී ආදායමක් ගිවිසුම්ගත පරිදි ශ්‍රීන් ලිවිස් එන්ටටෙන්මන්ට් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් සමාගමින් අයවිය යුතුව තිබුනද, 2020 දෙසැම්බර් මස දක්වා එම අගයන් ගිණුම් ප්‍රකාශනවල සටහන් නොකරන පහත කරුණු හේතුකොට ගෙනය. 2019 සිට 2020 දක්වා කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් සමාගමේ ව්‍යාපාර සාර්ථක කරගත නොහැකිවීම නිසා, කුලිය අයකරගැනීමට නොහැකි විය. අයකරගැනීම සඳහා වන සියලු ලියකියවිලි අදාල සමාගම වෙත එම දිනයන්දී ඉදිරිපත් කර ඇත. තවද 2000 වර්ෂයේ සිට එම පරිශ්‍රයේ ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමේදී එහි ශබ්දය පිළිබඳ බාහිර පැමිණිලි ඇතිවිය. ඉහත කරුණු නිසා වර්තමානයේදී, එම සමාගම මෙම පරිශ්‍රයේ ව්‍යාපාර කටයුතු අත්හිටුවීමට තීරණය කර ඇති බව දන්වා	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආදායම් සහ ණයගැතියන් පෙන්වීමට කටයුතු කල යුතුය.

ඇත. මීට අමතරව එහි ඉදිකිරීම් සඳහා වැය වූ මූල්‍යමය අගයන්, වෝටර්ස් එජ් ආයතනයට අයවිය යුතු කුලී ආදායමෙන් පියවීමට යෝජනාවක් ග්‍රීන් ලිවිස් එන්ටවෙන්මන්ට් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් සමාගම විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර ඒ සඳහා නිවැරදි තක්සේරුවක් ලබාගැනීම සඳහා යෝජනාවක් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම ගණනය කිරීම් වලින් පසුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අවසන් තීරණ සහ අනුමැතීන්ට යටත්ව ඉදිරියේදී ගිණුම් තැබීමට නියමිතය.

1.6.2 සම්බන්ධිත පාර්ශව හා හෙළිදරව් නොකල සම්බන්ධිත පාර්ශව ගණුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රේඛීය අමාත්‍යාංශය සමඟ රු.642,533 ක් වූ සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක - 24 හි විධිවිධාන අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	එකඟ වේ. හෙළිදරව් කර නොතිබූ රු.642,533 ක ණය ගැනි ශේෂය මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් සමාගමට ලැබිය යුතුය. කෙසේවුවද, මෙතෙක් සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඉදිරිපත් කර තිබුණේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් ණයගැනි ශේෂයන් පමණි. ඒ අනුව 2021 වර්ෂයේ සිට රේඛීය අමාත්‍යාංශයට අදාල වූ ණයගැනි ශේෂයන්ද සමාගමේ සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් යටතේ හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතු කෙරේ.	සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කල යුතුය.
(ආ) වෝටර්ස් එජ් යනු නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පූර්ණ පරිපාලිත සමාගමකි. වෝටර්ස් එජ් රික්‍රියේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම වෝටර්ස් එජ් හි පූර්ණ පරිපාලිත සමාගමක් ලෙස 2020 නොවැම්බර් 12 දින ආරම්භ කරන ලද අතර වෝටර්ස් එජ් හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත පමණක් වෝටර්ස් එජ් රික්‍රියේෂන් සමාගම විසින් 2020 නොවැම්බර් 20 දින ඔටර්ස් ඇක්ට්වික් ක්ලබ් ආයතනය අත්පත් කර ගන්නා ලදී. ඔටර්ස් ක්ලබ් ආයතනය පිහිටි ඉඩම දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයට අයත් වූ අතර එය වෝටර්ස් ඒඩ් රික්‍රියේෂන් ලිමිටඩ්	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ඔටර්ස් ඇක්ට්වික් ක්ලබ් පිහිටි ඉඩම අත්පත්කරගත් බැවින් ඔටර්ස් ඇක්ට්වික් ක්ලබ් ආයතනයේ මෙහෙයුම් සහ පරිපාලන කටයුතුවලට සහාය වීමට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට ධාරිතාවක් නොමැත. එබැවින් වෝටර්ස් එජ් රික්‍රියේෂන් සමාගම පිහිටුවා, ඔටර්ස් ඇක්ට්වික් ක්ලබ් හි මෙහෙයුම් හා කළමනාකරණ	සමාගම රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛ විධිවිධාන වලට අනුකූල විය යුතුය.

සමාගම විසින් පවරා ගන්නා විට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සහ වෝටර්ස් එජ් ලිමිටඩ් සමාගම එම ඉඩම වෙනුවෙන් බදු ගිවිසුමකට එළඹීමට යෝජනා කර තිබේ. මීට අමතරව ඔටර් ක්ලබ් ආයතනයේ වත්කම් සහ වගකීම් වෝටර්ස් එජ් සමාගම විසින් අත්පත් කරගෙන තිබුණි. කෙසේවුවද 2003 ජුනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ වක්‍රලේඛ අංක පීඊඩී/12 හි 8.2.3 වගන්තියට පටහැනිව රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ සහ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය සහ නිර්දේශ ලබාගැනීම වෙනුවට නව සමාගම පිහිටුවා ඔටර් ක්ලබ් ආයතනය එම සමාගමට පවරා ගැනීමට මෙම නව සමාගම කටයුතු කර තිබුණි.

කටයුතු අධීක්ෂණය කිරීමට තීරණය විය. ඒ අනුව ඔටර්ස් ඇක්වටික් ක්ලබ්හි වත්කම් සහ වගකීම් ඇතුළුව අනාගත පරිපාලනය, සමාජික අරමුදල් එකතු කිරීම සහ භාරකාරත්වය ලබාගැනීම සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෝටර්ස් එජ් රික්‍රියේෂන් ලිමිටඩ් සහ ඔටර්ස් ඇක්වටික් ක්ලබ් යන ආයතන ත්‍රි පාර්ශවීය ගිවිසුමකට එළඹුණි.

1.7 නීතිරීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීතිරීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2014 පෙබරවාරි 11 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 5(2) ඡේදය හා 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5.1.3 වගන්තිය	අපේක්ෂිත වාණිජ ඉල්ලක ඇතුළුව සමාගමේ ව්‍යාපාර සැලැස්ම මත පදනම්ව ඉදිරි වසර සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කල යුතුය. කෙසේවුවද වක්‍රලේඛ උපදෙස් අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.	එකඟ වේ. 2017 සිට 2021 දක්වා වාර්ෂිකව සංයුක්ත සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කරන ලදී සමාගම සතුව 2020 වර්ෂය සඳහා සෘජු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් නොපැවතියේ කොවිඩ් -19 වසංගතය නිසා සාර්ව පාරිසරික සාධකවල විශාල උච්චාවචනයන් සමාගමේ ක්‍රියාකාරිත්වයට ගතික වශයෙන් බලපෑ නිසාය. කෙසේවුවද 2022 වර්ෂයේ සිට වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීමටත් ඒ අනුව ක්‍රියාත්මක වීමටත් නියමිතය.	සමාගමේ ව්‍යාපාර සැලැස්ම මත පදනම්ව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කල යුතුය.
(ආ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 7.3 ඡේදය	ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් නොකර සමාලෝචිත වර්ෂය තුලදී රු.109,254,182 ක් වටිනා වත්කම් මිලදීගෙන තිබුණි.	එකඟ වේ. කොවිඩ් - 19 වසංගතය නිසා සමාගමෙහි මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරිත්වයට සිදුවූ අහිතකර බලපෑම හේතුවෙන්, 2020 වර්ෂයේ දේපල පිරිසත සහ උපකරණ සඳහා වැඩසටහන්ගත ප්‍රතිසම්පාදන සැලැස්මක් සම්පාදනය නොකරන ලදී. කෙසේවෙතත් වර්ෂයේ	සමාගම, වැඩ/භාණ්ඩ/උපදේශන යනාදිය සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කල යුතුය.

මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරීත්වය අතරතුරදී පැන නැගුණු යම් යම් අවශ්‍යතාවයන් හේතුවෙන් රු.109,254,182 ක වටිනාකමකින් යුතු දේපල පිරිසත සහ උපකරණ අදාල අධ්‍යක්ෂකවරයාගේ අනුමැතියට යටත්ව මිලදීගන්නා ලදී.තවද 2022 වර්ෂයේ සිට දේපල පිරිසත සහ උපකරණ සඳහා වෙනම ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සම්පාදනය කිරීමට කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර එම සැලැස්මට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කෙරේ.

(ඇ) 2003 ජුනි 02 දිනැති සමාගමේ සංවිධාන සටහන සහ අංක පිරිසි/12 දරන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර අනුමැතිය භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් වක්‍රලේඛයේ 9.2 ඡේදය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගෙන නොතිබුණි.

එකඟ වේ. ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය සහ කාර්යමණ්ඩලය සඳහා වන අනුමැතිය භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත යුතුය. වෝටර්ස් එජ් සමාගම මානව සම්පත් සැලැස්ම කිරීමට අදාල වූ කාර්යමණ්ඩල බඳවාගැනීම, උසස්කිරීමේ පරිපාටිත් ආදී කාර්යයන් සඳහා වෙන්වූ නිශ්චිත ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් සකස් කර ඇත. මේ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියද ලැබී ඇත. කෙසේවුවද මානව සම්පත් සැලැස්මකරණයට අදාල වූ මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාවට 2022 වර්ෂයේ සිට රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ සහ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කරමින් සිටී.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.73,683,394 ක පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූපී ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු 133,623,893 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු 207,306,287 ක පිරිහීමක් නිරික්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට වාර්ෂික චිකුණුම් අඩුවීම සහ මූල්‍ය පිරිවැය වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාගමේ විකුණුම් ආදායම සියයට 34 කින් එනම් රු. 448,824,163 කින් පහල ගොස් තිබුණි. උත්සවශාලා ආදායම් සියයට 50 කින් හා කුලී ආදායම් සියයට 64 කින් අඩුවීම විකුණුම් ආදායම අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

(අ) සාමාන්‍ය තත්ත්වයක් යටතේ සමාගමේ ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා තිබිය යුතු ජංගම වත්කම් අනුපාතය 2:1 වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගමේ ජංගම වත්කම් අනුපාතය 0.97:1 ක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී 0.06 කින් පිරිහීමකටද ලක් වී තිබුණි. එසේම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගමේ ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය 0.90 ක් වූ අතර එය 2019 වර්ෂයේදී 0.96:1 ක් විය.

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයේදී සියයට 12.22 ක් වූ ශුද්ධ ලාභය අනුපාතය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සියයට 8.5 ක් දක්වා අඩුවී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාගම විසින් 20 අවුරුදු බදු පදනම යටතේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අක්කර 1 රුඩ් 3 පර්චස් 34.02 ක වපසරියකින් යුතු ඉඩමක් රු.80,000,000 ක මුදලකට 2018 සැප්තැම්බර් 21 දින ලබාගෙන තිබූ අතර සමාගම විසින් ඉඩම සංවර්ධනය කිරීම සඳහා විදේශීය පෞද්ගලික සමාගමක් සමඟ 2018 ජනවාරි 26 දින ඉදිකිරීම් සංවර්ධන ගිවිසුමක් අත්සන් කර තිබුණි. කෙසේවුවත් වර්තමානය වන විට ඉඩමේ මායිම සම්බන්ධයෙන් සංවර්ධනකරු සමඟ ඇති පැන නැගී ඇති ගැටලු හේතුවෙන් සංවර්ධන කාර්යයන් නවතා දමා තිබුණි. ඒ අනුව සංවර්ධන ගිවිසුමේ 8.1 හා 8.2.1 ඡේද පරිදි සංවර්ධනකරුගේ ලැබිය යුතු මුදල 2021 අප්‍රේල් 30 වන විටත් සමාගමට ලැබී නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම සමාගමින් අයවිය යුතු බදු කුලී සඳහා ලියකියවිලි අදාල දිනයන්හිදී ලබාදී ඇති අතර අප සමාගම එම ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කර ඇත. කෙසේවුවද, එම කුලී අගයන් සමාගමේ ගිණුම් වාර්තාවල සටහන් නොකරන ලද්දේ එම කුලී අයකරගැනීමේ සහ උපලබ්ධි වීමේ තිබූ අවිනිශ්චිතතාවයන් හේතු කොටගෙනය. 2019-2020 දක්වා කොවිඩ් - 19 වසංගතය හේතුවෙන්, එම සමාගමේ ඉදිකිරීම් කටයුතු වලට දැඩි බලපෑම් එල්ල වූ බැවින් එම සංවර්ධන කාර්යයන් අඩාල විය. තවද දැනට එම සංවර්ධන කටයුතු සඳහා වූ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙහි බලපත්‍ර කල් ඉකුත් වී ඇති හෙයින් නව බලපත්‍ර ලබාගැනීමෙන් පසුව නැවත සංවර්ධන කටයුතු කිරීමටත් එතෙක් එම සමාගම වෙත බදුකුලී පියවීම සඳහා සහන කාලයක් ලබාදෙන ලෙසටත් ඉල්ලීමක් අදාල සමාගම විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඉහත කරුණු හේතු කොටගෙන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අනුමැතියට</p>	<p>ගිවිසුමට අනුව ගැටළු නිරාකරණය කර ගෙවිය යුතු ගාස්තු අයකරගැනීමට කල යුතුය.</p>

යටත්ව උපලබ්ධි වීම් හඳුනාගැනීමටත් ඒ අනුව එම අගයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කිරීමටත් ඉදිරියේදී බලාපොරොත්තු වේ.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු අයවැය ලේඛනයේ සහ සමාගමේ තත්‍ය ආදායම් සහ වියදම් අතර සැලකිය යුතු වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය. ඇතැම් විචලනයන් සියයට 1,082 සිට සියයට 210 දක්වා විය. තවද ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් වෙන්කර නොතිබූ අතර අයවැය ලේඛනය කළමනාකරණ මෙවලමක් ලෙස භාවිතා කර නැති බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>එකඟ වේ. ආයතනයේ අයවැය ලේඛනය මඟින් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ ව්‍යාපාරය විසින් ලබාගැනීමට බලාපොරොත්තු වන ඉහලම ආපනශාලා හා විවාහ උත්සවයන්හි ආදායමයි. විකුණුම් කාර්යයන්හි නිරත සේවකයින්ගේ උපරිම දායකත්වයට අදාල ඇස්තමේන්තුගත අගයන්ද මීට ඇතුළත් වේ. කෙසේවුවද 2020 කොවිඩ් - 19 වසංගතය නිසා සිදුවූ අහිතකර පාරිසරික විචලනයන් හේතුකොටගෙන එම වසරේ විකුණුම් පහත දැමීම සමාගමේ සත්‍ය ආදායම අඩුවීමට හේතු වූ බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව සත්‍ය සහ අයවැයගත ආදායම් සහ වියදම් අතර විශාල විචලනයක් සිදුවී තිබේ. ආයතනය විසින් පිළියෙල කරන අයවැය ලේඛනයේ මූලධන ව්‍යාපෘති හා කාර්යයන් සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් වෙන්කර නොතිබූ අතර යම් මූලධන ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කිරීමේදී එය නොව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියකට යටත්ව සිදුකෙරේ. කෙසේවුවද ඉදිරියට ආයතනය විසින් ආරම්භ කිරීමට නියමිත මූලධන ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.</p>	<p>අයවැය යථාර්ථවාදී ලෙස සකස් කළ යුතුය.</p>

3.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2016 ජනවාරි 08 දින කැබිනට් මණ්ඩලය</p>	<p>කැබිනට් තීරණයකට අනුව වෝටර්ස්</p>	<p>කැබිනට් තීරණ ප්‍රකාරව</p>

වෙතින් ලබාගත් තීරණය අනුව අක්කර 23 කට වැඩි භූමි ප්‍රමාණය ඇතුළු හෝටල් පරිශ්‍රය වෝටර්ස් එජ් සමාගමට ලබාදීමටත් රජයේ තක්සේරුකරුගේ තක්සේරුවට අනුව එකවර ගෙවීමක් ලෙස රු.මිලියන 4,275 ක තක්සේරුව සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට කොටස් ලබාදීමටත් තීරණය කර තිබුණි. කෙසේවුවද ඉහත කැබිනට් තීරණයට පටහැනිව හෝටලයේ සියළුම වත්කම් 99 අවුරුදු බදු පදනම මත වෝටර්ස් එජ් සමාගමට පැවරීමටත් වසර 04 ක සහන කාලයක් සහිතව වාර්ෂික වාරික 94 කින් බදු කුලිය ගෙවීමටත් සමාගම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සමඟ 2019 ජූනි 17 දින ගිවිසුම්ගත වී තිබුණි.

එජ් ලිමිටඩ්හි කොටස් නාගරික තීරණ ගත යුතුය. සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත ලබාදීමට තීරණය කර තිබුණද නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට එම අධිකාරිය යටතේ කිසිදු සමාගමක් පිහිටුවිය නොහැකි බවත් අධිකාරිය සතුව වෙන සමාගමක කොටස් රඳවා තබාගත නොහැකි බවත් දන්වන ලදී. ඉහත කරුණු හේතුවෙන් වෝටර්ස් එජ් ලිමිටඩ් ඉහත ඉඩමේ වටිනාකම 99 අවුරුදු බදු ගිවිසුමක් යටතේ ගෙවීමට එකඟ විය.

3.4 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
----------------	------------------------------	----------

කාමර 48 කින් සමන්විත හෝටල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමට කැබිනට් අනුමැතිය ලබාගෙන තිබුණි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමකින් තොරව 2019 සැප්තැම්බර් 18 වන දින රු.මිලියන 1,288 ට මෙම කොන්ත්‍රාත්තුව පුද්ගලික සමාගමකට ලබාදී තිබූ අතර රු.මිලියන 71 ක අත්තිකාරමක්ද ගෙවා තිබුණි. කෙසේවුවද, අවශ්‍ය අරමුදල් නොමැතිකම හේතුවෙන් ඉදිරි බිල්පත් පියවා නොතිබූ අතර රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.5.1 (අ) වගන්තියට අනුව, වැඩ ආරම්භ කිරීමට පෙර අරමුදල් තිබේදැයි තහුවරු නොකර ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීමට සිදුවූ අතර එම ඉදිකිරීම් කටයුතු වලින් සමාගමට සිදුවූ පාඩුව විගණනයට පැහැදිලි කර නොතිබුණි.

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පෙර රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ කොන්දේසි අදාළ කරගත යුතුය.